

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра русской литературы

**ПРОБЛЕМА НАЦИОНАЛЬНОГО САМОСОЗНАНИЯ
В ПОВЕСТЯХ Н.М. КАРАМЗИНА**

Картель Александра Леонидовна

Руководитель: Яницкая С.С.

Минск, 2019

РЕФЕРАТ

Общий объём дипломной работы составляет 54 страницы, список использованной литературы насчитывает 55 наименований.

Ключевые слова: НАЦИОНАЛЬНОЕ САМОСОЗНАНИЕ, КАРАМЗИН, РУССКАЯ ЛИТЕРАТУРА XVIII ВЕКА, ПОВЕСТИ КАРАМЗИНА, РУССКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ ХАРАКТЕР, ТВОРЧЕСТВО КАРАМЗИНА.

Объект исследования повести Н.М. Карамзина: «Фрол Силин, благодетельный-человек», «Бедная Лиза», «Наталья, боярская дочь», «Марфа-посадница, или По-корени Новгорода».

Цель исследования – проанализировать подходы к решению проблемы национального самосознания русского человека в повестях Н.М. Карамзина разных периодов творчества.

Методология исследования. В работе использованы такие методы исследования, как историко-литературный, описательный, текстуально-аналитический, сравнительно-сопоставительный.

Полученные результаты научной новизны работы. В результате проведённого исследования установлено, что вопрос о национальном самосознании народа и его выражении в литературе принадлежит к числу малоизученных, важных и перспективных для современной науки. Н.М. Карамзин оказал огромное влияние на русскую литературу и русскую культуру в целом, но главное – он пробуждал интерес к истории Отечества, утверждал внесловную ценность человека и одним из первых начал показывать в своих произведениях высокие моральные качества русских людей: их доброту, бескорыстие, умение любить, самоотверженность.

Новизна настоящего исследования состоит в том, что предпринятый в нём анализ ряда повестей писателя в аспекте раскрытия особенностей русского национального характера позволяет уточнить масштаб и значимость вклада Карамзина-прозаика в постановку и поиски решения актуальной для российской словесности второй половины XVIII века проблемы национального самосознания.

Рекомендации по внедрению полученных результатов. Результаты данного исследования могут быть использованы в вузовском учебном процессе при разработке лекционного курса по русской литературе XVIII века, спецкурса по проблеме национального самосознания в русской литературе, а также при подготовке рефератов по творчеству Карамзина в средней и высшей школе.

Дипломная работа «Проблема национального самосознания в повестях Н.М. Карамзина» представляет собой самостоятельно выполненное исследование. Материалы полученных результатов дипломной работы достоверны.

ABSTRACT

The work **includes** 55 pages, 55 items on the bibliography list.

Key words: NATIONAL SELF-CONSCIOUSNESS, KARAMZIN, RUSSIAN LITERATURE OF THE 18TH CENTURY, THE TALES OF KARAMZIN, RUSSIAN NATIONAL CHARACTER, CREATIVEWORK OF KARAMZIN.

The subject of the research is the tales of N.M. Karamzin: «Frol Silin, a grateful man», «Poor Liza», «Natalya, a boyar's daughter», «Marfa Posadnitsa, or the conquest of the Novgorod».

The goal of the work is to analyze the way to the solution of the problem of the national self-consciousness of the Russian people in tales of N.M. Karamzin in different periods of his work.

Research methodology. Such **methods** of research as historical-literary, descriptive, textual-analytical, comparative-comparative are used in the work.

The results and scientific novelty of the work. As a result of the study, it was established that the question of the national self-consciousness of the people and its expression in literature is one of the little known, important and promising for modern science. N.M. Karamzin had an impact on Russian literature and Russian culture in general, but the most important thing - he aroused the interest in the history of the Fatherland, asserted the extra estate value of a person and one of the first showed the high moral qualities of the Russian people in his works: their kindness, selflessness, ability to love, dedication.

The novelty of this study lies in the fact that the analysis of a number of writer's tales in terms of disclosing features of the Russian national character made it possible to clarify the scale and significance of the contribution of Karamzin-novelist to the formulation and search for a solution to the topical problem of the second half of the 18th century for Russian literature self-awareness.

Practical significance of the results. The results of this study can be used in the university educational process in the development of a lecture course on Russian literature of the 18th century, a special course on the problem of national identity in Russian literature, as well as in the preparation of essays on the works of Karamzin in high and high schools.

The work «The problem of national identity in the tales of N.M. Karamzin» is a self-performed study. Materials and the results of the thesis are reliable.

РЭФЕРАТ

Агульны аб'ём дыпломнай працы складае 54 старонкі, спіс выкарыстанай літаратуры налічвае 55 найменняў.

Ключавыя словы: НАЦЫЯНАЛЬНАЯ САМАСВЯДОМАСЦЬ, КАРАМЗІН, РУСКАЯ ЛІТАРАТУРА XVIII СТАГОДДЗЯ, АПОВЕСЦІ КАРАМЗІНА, РУСКІ НАЦЫЯНАЛЬНЫ ХАРАКТАР, ТВОРЧАСЦЬ КАРАМЗІНА.

Аб'ект даследавання – аповесці М.М. Карамзіна: «Фрол Сілін, дабрадзеіны чалавек», «Бедная Ліза», «Наталля, баярская дачка», «Марфа-пасадніца, або Заваяванне Ноўгараду».

Мэта даследавання – прааналізаваць падыходы да рашэння праблемы нацыянальнай самасвядомасці рускага чалавека ў аповесцях М. М. Карамзіна розных перыядаў творчасці.

Метад алогія даследавання. У працы выкарыстаны такія **метады** даследавання, як гісторыка-літаратурны, апісальны, тэкстуальна-аналітычны, параўнальна-супастаўляльны.

Атрыманыя вынікі і навуковая навізна працы. У выніку праведзенага даследавання ўстаноўлена, што пытанне аб нацыянальнай самасвядомасці народа і яго адлюстраванні ў літаратуры належыць да ліку мала вывучаных, важных і перспектыўных для сучаснай навукі. М.М. Карамзін зрабіў вялікі ўплыў на рускую літаратуру і рускую культуру ўвогуле, але галоўнае – ён абуджаў цікавасць да гісторыі Айчыны, сцвярджаў пазасаслоўную каштоўнасць чалавека і адзін з першых пачаў паказваць у сваіх творах высокія маральныя якасці рускіх людзей: іх дабрыню, бескарыслінасць, самаадданасць, уменне кахаць. **Навізна** гэтага даследавання складаецца ў тым, што прадпрыняты ў ім аналіз шэрагу аповесцяў пісьменніка ў аспекце раскрыцця асаблівасцяў рускага нацыянальнага характару дазваляе ўдакладніць маштаб і значнасць укладу Карамзіна-празаіка ў пастаноўку і пошукі рашэння актуальнай для расійскай славеснасці другой паловы XVIII стагоддзя праблемы нацыянальнай самасвядомасці.

Рэкамендацыі па ўкараненні атрыманых вынікаў. Вынікі дадзенага даследавання могуць быць выкарыстаны ва ўніверсітэцкім вучэбным працэсе пры распрацоўцы лекцыйнага курсу па рускай літаратуры XVIII стагоддзя, спецкурсу па праблемах нацыянальнай самасвядомасці ў рускай літаратуры, а таксама пры падрыхтоўцы рэфератаў па творчасці Карамзіна ў сярэдняй і вышэйшай школе. Дыпломная праца «Праблема нацыянальнай самасвядомасці ў аповесцях М.М. Карамзіна» уяўляе сабой самастойнае даследаванне. Матэрыялы і атрыманыя рэзультаты дыпломнай працы дакладныя.